



# İKT102 İKTİSADA GİRİŞ II

**Doç. Dr. Yeşim ALİEFENDİOĞLU**

Ankara Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Bölümü



INTERNATIONAL VALUATION STANDARDS COUNCIL

DOÇ. DR. YEŞİM ALİEFENDİOĞLU

# TÜKETİM, TASARRUF VE YATIRIM FONKSİYONLARI

## TÜKETİM HARCAMALARI ve TÜKETİM FONKSİYONU

- Ev halkı için tüketim harcamaları, aile fertlerinin gereksinim duydukları mal ve hizmetlerin satın alımı için yaptıkları harcamaların toplamıdır.
- **Makroekonomik anlamda tüketim harcamaları** ise, bir ekonomideki tüm tüketicilerin (ev halklarının) belirli bir dönemde gereksinim duydukları mal ve hizmetleri satın almak amacıyla yaptıkları harcamaların toplamıdır.
- Tüketim harcamaları ile tüketim fonksiyonu arasındaki ilişkileri ortaya koyabilmek için, öncelikle tüketim harcamalarının nelere bağlı olduğunu belirtilmelidir.

**Kaynak:** (Dinler Z., 2016) İktisada Giriş

# TÜKETİM, TASARRUF VE YATIRIM FONKSİYONLARI

## TOPLAM TÜKETİM FONKSİYONU

- Bir ekonomide tüketim harcamaların, tüketimi etkileyen gelir dışındaki faktörler sabitken, harcanabilir gelire bağlı olduğu belirtilmiştir. Harcanabilir gelir ( $Y_d$ ) ile tüketim harcamaları ( $C$ ) arasındaki ilişki bir fonksiyon (toplam tüketim fonksiyonu) aşağıdaki gibi ifade edilebilir:
- $C=f(Y_d)$  ceteris paribus
- Bu ifade bir ülkede tüketim harcamalarının, o ülkedeki harcanabilir gelire bağlı olduğunu gösterir.
- $C= f(Y_d)$  fonksiyonunu, parametrelerini de belirterek, şu şekilde yazabiliriz:
- $C=C_o+cY_d$
- Bu fonksiyonda;
- $C$ ; tüketim harcamalarını,
- $C_o$ ; otonom tüketimi yani, gelirin sıfır olması halinde yapılacak tüketim harcamalarının miktarını,
- $c$ ; marjinal tüketim eğilimini,
- $Y_d$ ; harcanabilir kişisel geliri ifade eder.

**Kaynak:** (Dinler Z., 2016) İktisada Giriş

# TÜKETİM, TASARRUF VE YATIRIM FONKSİYONLARI

## TASARRUF VE TASARRUF FONKSİYONU

- Ev halkı elde ettiği harcanabilir gelirin tümünü harcamaz, bir kısmını çeşitli nedenlerle tasarruf eder.
- **Harcanabilir gelirin tüketilmeyen kısmı, tasarrufları oluşturur.**
- Tasarruf, harcanabilir gelirin tüketim harcamalarına ayrılmayan kısmı olduğuna göre, önce tüketim fonksiyonu yardımıyla, tasarruf fonksiyonun elde edilmişini, daha sonra da marjinal ve ortalama tasarruf eğilimlerini açıklayalım.

# TÜKETİM, TASARRUF VE YATIRIM FONKSİYONLARI

## TASARRUF FONKSİYONU

- Tasarruf harcanabilir gelirin tüketim harcamalarına ayrılmayan kısmı olduğuna göre, harcanabilir geliri şu şekilde gösterebilmek mümkündür:
- $Y_d = C + S$
- Bu ifade, harcanabilir gelirin, tüketim ve tasarruf fonksiyonlarının toplamından oluştuğunu gösterir.
- Buradan S'yi yalnız bırakarak, tasarruf fonksiyonunu şu şekilde elde edebiliriz:
- $S = Y_d - C$  dir Öte yandan,
- $C = C_o + cY_d$  olduğuna göre, C yukarıdaki ifadede yerine koyulursa;
- $S = Y_d - (C_o + cY_d)$  elde edilir.
- Bu ifadeye göre tasarrufun, harcanabilir gelir ile yine harcanabilir gelire bağlı olan tüketim fonksiyonu arasındaki fark olduğu görülmektedir.
- Sonuçta tasarruf da harcanabilir gelire bağlı olmaktadır.

**Kaynak:** (Dinler Z., 2016) İktisada Giriş

# TÜKETİM, TASARRUF VE YATIRIM FONKSİYONLARI

- $S=f(Y_d)$  bu ifadeyi fonksiyonun parametreleri ile gösterirsek;
- $S=S_0+sY_d$
- S: tasarruf miktarını
- $S_0$ : harcanabilir gelir sıfırken ne kadar tasarruf yapıldığını
- s: marjinal tasarruf eğilimini
- $Y_d$ : harcanabilir geliri göstermektedir.

Kaynak: (Dinler Z., 2016) İktisada Giriş

# TÜKETİM, TASARRUF VE YATIRIM FONKSİYONLARI

## YATIRIM ve YATIRIM FONKSİYONU

- Milli geliri belirleyen tüketim harcamaları yanında bir diğer unsurun yatırım harcamaları olduğu daha önce vurgulanmıştır.
- Yatırımla ilgili açıklamalarda girişimcinin yatırım yaparken neleri göz önüne aldığını araştırarak, yatırım fonksiyonu ve yatırım talebi ortaya konulacaktır.

**Kaynak:** (Dinler Z., 2016) İktisada Giriş

# TÜKETİM, TASARRUF VE YATIRIM FONKSİYONLARI

## YATIRIM FONKSİYONU

- Yatırım fonksiyonu, bir ülkede yatırım miktarı ile bu miktarı etkileyen faktörler arasındaki ilişkiyi gösterir.
- Ancak yatırımı etkileyen, milli gelir dışındaki faktörleri değişmediği varsayıldığı zamanda, **milli gelir ile uyarılmış yatırım arasındaki ilişki veya yatırım fonksiyonu şu şekilde ifade edilebilir:**
- $I=f(Y)=aY$
- Bu fonksiyondaki  $a$  marjinal yatırım eğilimini gösterir.
- Ancak, bir ekonomideki yatırımların bir kısmı otonom, bir kısmı uyarılmış yatırımsa, toplam yatırım şeklinde görüldüğü gibi, iki yatırımın toplamına eşittir.
- Uyarılmış ve otonom yatırımları kapsayan toplam yatırım fonksiyonu;
- $I=I_0+aY$  şeklinde ifade edilir.

**Kaynak:** (Dinler Z , 2016) İktisada Giriş